Lietas arhīva Nr. C-1296-19/19
ECLI:LV:KURT:2019:0326.C69394018.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Saldū 2019.gada 26.martā

Kurzemes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese S.Ozola
ar tiesas sēžu sekretāri I.Āboliņu
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AS "SEB banka" prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

AS "SEB banka" cēlusi tiesā prasību pret /pers. A/ par parāda 6537,39 EUR piedziņu. Prasībā norādīts, ka 2004.gada 2.novembrī noslēgts Aizdevuma līgums Nr.EMR-0026 (ar hipotēku), saskaņā ar kuru Baltic – American Enterprise Fund (Baltijas-Amerikas Uzņēmējdarbības fonds) izsniedza /pers. A/ aizdevumu 12000 EUR. Prasījumi tika nodrošināti ar hipotēku, kura nostiprināta uz dzīvokli Nr.24, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr./kadastra numurs/.

2012.gada 30.janvārī starp AS „SEB banka", atbildētāju un Baltic – American Enterprise Fund (Baltijas-Amerikas Uzņēmējdarbības fonds) tika noslēgts Aizdevuma līguma Nr.EMR-0026 (ar hipotēku) pārjaunojums. Pārjaunojuma noslēgšanas dienā izsniegtā aizdevuma neatmaksātās pamatsummas daļa ir 9294,73 EUR. Ar šo pārjaunojumu Aizdevuma līguma Nr.EMR-0026 (ar hipotēku) noteikumi izteikti jaunā redakcijā un aizdevuma numurs mainīts no EMR-0026 uz FN51660.

Aizdevuma atmaksa bija noteikta līdz 2024.gada 1.decembrim, katra mēneša 15 (piecpadsmitajā) datumā veicot maksājumu 82,24 EUR apmērā. Procentu likme noteikta mainīga, kas sastāv no bāzes likmes EUR EURIBOR 6 mēnešu un pievienotā likmes daļa 3,5 %.

Līgumā puses vienojās, ka par maksājuma termiņa kavējumu atbildētāja maksā līgumsodu 36 % gadā no nokavētā maksājuma par katru nokavēto dienu.

Saskaņā ar pārjaunoto aizdevuma līgumu, tika saglabāta hipotēka uz dzīvokli Nr.24, kas atrodas /adrese/. Minētais nekustamais īpašums pārdots izsolē. Izsoles akts apstiprināts ar Aizkraukles rajona tiesas zemesgrāmatu nodaļas 2017.gada 6.novembra lēmumu lietā Nr.C41004717. AS „SEB banka" ķīlas tiesības pirms norādītā nekustamā īpašuma pārdošanas bija nostiprinātas zemesgrāmatā. Naudas līdzekļi glabājās zvērinātas tiesu izpildītājas A.Biķes depozīta kontā līdz prasītāja kā hipotekārais kreditors iesniegs tiesu izpildītājam izpildu dokumentu.

Sākot ar 2017.gada 18.maiju atbildētāja pārtrauca maksājumu veikšanu.

AS "SEB banka", pamatojoties uz pārjaunotā aizdevuma līguma II daļas 20.2.punktu un 20.4.1.punktu, 2017.gada 15.novembrī nosūtīja atbildētājai Paziņojumu par atkāpšanos no līguma, nosakot par aizdevuma atmaksas beigu termiņu 2017.gada 18.decembri.

Neatmaksātā parāda kopsumma ir 6537,39 EUR, ko veido aizdevuma pamatsumma 6015,85 EUR, procenti 114,23 EUR, kuri aprēķināti par periodu no 15.06.2017. līdz 18.12.2017., līgumsods 49,31 EUR par periodu no 17.07.2017. līdz 18.12.2017., likumiskie procenti 358 EUR par periodu no 19.12.2017 līdz 11.12.2018.

Prasības pieteikumā pamatojoties uz Civillikuma 1286., 1278., 1290., 1319., 1425., 1587., 1589., 1651., 1652., 1716., 1717., 1722., 1753., 1756., 1757., 1759., 1760., 1765., 1934., 1943., 1946. pantu pamatiem, lūgts tiesu piedzīt no /pers. A/ par labu AS „SEB banka" parādu 6537,39 EUR, ko veido aizdevuma pamatsumma 6015,85 EUR, procenti 114,23 EUR, līgumsods 49,31 EUR, likumiskie procenti 358 EUR, kā arī lūgts piedzīt tiesas izdevumus un piešķirt prasītājai AS „SEB banka" tiesības saņemt likumiskos procentus 6 % gadā no aizdevuma pamatsummas ik mēnesi līdz sprieduma izpildei

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus nav iesniegusi.

Prasītājas AS "SEB banka" pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, iesniegumā tiesai lūdz lietu izskatīt bez viņa klātbūtnes un apmierināt prasību.

Atbildētāja/pers. A/ uz tiesas sēdi nav ieradusies. Viņai par tiesas sēdes laiku un vietu paziņots Civilprocesa likumā noteiktā kārtībā. Atbildētāja nav lūgusi lietas izskatīšanu atlikt vai skatīt bez viņas klātbūtnes.

Tiesa uzskata, ka lietu iespējams izskatīt bez prasītājas pārstāvja un atbildētājas klātbūtnes, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 209. un 210.pantu, nav pamats lietas iztiesāšanu atlikt.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 208.[1] panta prasībām aizmugurisks spriedums ir spriedums, ko pirmās instances tiesa taisa lietā, kurā atbildētājs nav sniedzis paskaidrojumus par prasību un nav ieradies pēc tiesas aicinājuma, nepaziņojot neierašanās iemeslus.

Ņemot vērā to, ka atbildētāja nav sniegusi paskaidrojumus par tiesā iesniegto prasības pieteikumu, kā arī nav ieradusies uz lietas izskatīšanu tiesas sēdē, nepaziņojot neierašanās iemeslus, tiesa atzīst par iespējamu lietā taisīt aizmugurisku spriedumu.

Motīvu daļa

Tiesa, novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, atzīst prasību par pamatotu un apmierināmu pilnīgi.

Starp Baltijas – Amerikas Uzņēmējdarbības fondu un /pers. A/ 2004.gada 2.novembrī noslēgts Aizdevuma līgums Nr.EMR-0026 (ar hipotēku), saskaņā ar ko Baltijas – Amerikas Uzņēmējdarbības fonds izsniedzis aizņēmējai /pers. A/ aizdevumu 12000 EUR apmērā nekustamā īpašumā ieguldīto naudas līdzekļu refinansēšanai. Aizdevuma pilnīgas atmaksas termiņš noteikts 2024.gada 1.decembris. Prasījumi tika nodrošināti ar hipotēku uz dzīvokli Nr.24, kas atrodas /adrese/, kadastra Nr. /kadastra numurs/ (lietas 7.-12.lapa).

2012.gada 30.janvārī starp prasītāju AS "SEB banka", Baltic – American Enterprise Fund (Baltijas – Amerikas Uzņēmējdarbības fonds) un atbildētāju noslēgts Aizdevuma līguma Nr.EMR-0026 (ar hipotēku) pārjaunojums (lietas 13.-16.lapa).

Starp prasītāju AS "SEB banka" un atbildētāju noslēgts Aizdevuma līgums Nr.FN51660 (ar hipotēku), kurā puses vienojās, ka aizdevuma pamatsumma ir 9294,73 EUR. Aizdevuma atmaksas beigu termiņš noteikts 2024.gada 1.decembris. Puses pielīgušas aizdevuma procentus ar bāzes likmi EUR EURIBOR 6 mēneši un pievienoto likmi 5,19 % gadā. Līgumsods par maksājumu termiņa kavējumu noteikts 36 % gadā no nokavētā maksājuma par katru nokavēto dienu (lietas 13.-16.lapa).

Līguma saistību izpildes nodrošinājumam nodibināta hipotēka uz ieķīlātājai piederošo nekustamo īpašumu – dzīvokli /adrese/, kas reģistrēts Liepājas pilsētas Zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs A/(lietas 14.lapa).

Ar Aizkraukles rajona tiesas Zemesgrāmatu nodaļas tiesneses G.Zenfas 2017.gada 6.novembra lēmumu lietā Nr.C41004717, lietas arhīva Nr.C-0047-17, nolemts apstiprināt 2017.gada 5.septembra izsoles aktu Nr.00645/005/2017-AKT par /pers. A/ piederošā nekustamā īpašuma /adrese/, kadastra nr. /kadastra numurs/, pārdošanu izsolē un nostiprināt minēto nekustamo īpašumu uz ieguvēja vārda (lietas 28.lapa).

Zvērināta tiesu izpildītāja Agnese Biķe 2017.gada 14.decembrī sastādījusi aprēķinu par piedzīto summu sadalīšanu starp piedzinējiem, t.sk. atgūtā summa par labu AS "SEB banka" (lietas 27.lapa).

Katru saistību tiesību var atcelt, pārvēršot to jaunā, ar dalībnieku sevišķu līgumu, ko sauc par pārjaunojumu (Civillikuma 1867.pants). Tiesību doktrīnā norādīts, ka pārjaunojumā ir divu darbību apvienojums: vienas saistības atcelšana un jaunas tādas saistības radīšana, kas kaut kādā veidā atkārto (bet ar izmaiņām) agrākās saistības saturu. Vienošanās par izmaiņām sauc par pārjaunojuma līgumu. [..] Pārjaunojuma rezultātā radīsies aizdevuma līgums. [..]

Pārjaunojuma sekas ir tādas, ka agrākais prasījums ar visām pie tā piederīgām blakus tiesībām (ķīlu, galvojumu, procentiem, līgumsodu) izbeidzas, it kā tas būtu izpildīts, un tā vietā nodibinās jauns prasījums, uz kuru agrākā prasījuma blakus tiesības neattiecas, ja vien nav tieši norunāts pretējais (Civillikuma 1869.pants). [..] Pēc pārjaunojuma saistības dalībnieki vairs nevar atsaukties uz tiesībām vai pienākumiem, kas izrietēja no agrāk pastāvējušajām tiesiskajām attiecībām *(sk. Torgāns K. Saistību tiesības. Mācību grāmata. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2014, 235.-237.lpp.)*.

Tiesa atzīst, ka minētais līgums ir pārjaunojuma līgums, kā to norādījusi prasītāja, jo līgums noslēgts starp tām pašām pusēm, nodibināta jauna saistība, ietverot tajā visu no iepriekš noslēgtā aizdevuma līguma, noteikta jauna saistību izpildes kārtība un termiņi, apmēri, ārpus līguma nav palikušas nekādas līdz tā noslēgšanas brīdim neizpildītas saistības.

Civillikuma 1587.pants paredz, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1590.pantu katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu.

Civillikuma 1934.pantā noteikts, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Tiesa uzskata, ka minētais Aizdevuma līgums noslēgts atbilstoši Civillikuma prasībām, jo notikusi vienošanās par līguma galvenajām sastāvdaļām, atbildētāja bez ierunām parakstījusi līgumu un saņēmusi aizdoto naudu līgumā noteiktajā kārtībā. Tā kā līgums nav apstrīdēts, tas ir saistošs līdzējiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis.

No prasības pieteikumam pievienotā parāda aprēķina redzams, ka atbildētāja aizdevuma atmaksu nav veikusi regulāri un pamatparāds 6015,85 EUR izveidojies no 2017.gada 15.jūnija.

AS "SEB banka", pamatojoties uz pārjaunotā aizdevuma līguma II daļas 20.2.punktu un 20.4.1.punktu, 2017.gada 15.novembrī nosūtīja atbildētājai Paziņojumu par atkāpšanos no līguma, nosakot par aizdevuma atmaksas beigu termiņu 2017.gada 18.decembri (lietas 23., 24.lapa).

Civillikuma 1756.pantā noteikts, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Civillikuma 1946.pants noteic, ka procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Aizdevuma procenti 114,23 EUR atbilstoši Aizdevuma līguma Nr.FN51660 13.punkta nosacījumiem aprēķināti par periodu no 15.06.2017. līdz 18.12.2017., ko apliecina parāda aprēķins (lietas 14., 29.-50.lapa) .

Civillikuma 1716.pants nosaka, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas (Civillikuma 1717.pants).

Tiesa secina, ka līgumsods 49,31 EUR par periodu no 17.07.2017. līdz 18.12.2017. ir aprēķināts atbilstoši Aizdevuma līguma 16.1.punkta nosacījumiem, tas ir samērīgs ar kavēto maksājumu apmēru un maksājumu kavējuma laiku (lietas 15., 29.-50.lapa).

Atbilstoši Civillikuma 1838.pantam, to, ka samaksa izdarīta, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Pierādīt samaksu var ar visiem atļautiem pierādījuma līdzekļiem, bet sevišķi ar rakstisku apliecinājumu jeb kvīti; samaksas saņēmējs nedrīkst atteikties to izdot parādniekam.

Lietā nav iegūti pierādījumi, ka atbildētāja /pers. A/ būtu izpildījusi savas saistības un parāda summu pilnībā būtu samaksājusi. Līdz ar to tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas iesniegtos pierādījumus.

Civillikuma 1759.panta pirmā daļa paredz, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs; šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem. Savukārt Civillikuma 1756.pants paredz, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Ņemot vērā to, ka ir konstatēts, ka atbildētāja /pers. A/ ir pielaidusi maksājamo summu nokavējumu, tiesa secina, ka ir pamats piedzīt no atbildētājas par labu prasītājai likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu no 2017.gada 19.decembra līdz 2018.gada 11.decembrim 358 EUR apmērā un tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas veikto aprēķinu (lietas 29.-50.lapa).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbildētāja /pers. A/ prasītājas parāda aprēķinu līdz lietas izskatīšanai pēc būtības nav apstrīdējusi, tāpat nav izmantojusi ar likumu piešķirtās tiesības celt lietā pretprasību, iesniegt rakstveida paskaidrojumus un iebildumus par celto prasību, līdz ar to tiesa secina, ka atbildētājai iebildumu pret celto prasību nav.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka prasība apmierināma pilnībā un no atbildētājas /pers. A/ par labu prasītājai ir piedzenams parādu 6537,39 EUR, t.sk. aizdevuma pamatsumma 6015,85 EUR, procenti 114,23 EUR par laiku no 15.06.2017. līdz 18.12.2017., līgumsods 49,31 EUR par laiku no 2017.gada 17.jūlija līdz 2017.gada 18.decembrim un likumiskie nokavējuma procenti no 2017.gada 19.decembra līdz 2018.gada 11.decembrim 358 EUR.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 195.panta, Civillikuma 1759.panta pirmo daļu, 1760.pantu un 1765.panta nosacījumiem, prasītājai ir tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 % procentus.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi – valsts nodeva 496,14 EUR (lietas 5.lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3,20 EUR (lietas 6.lapa), kopā 499,34 EUR.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu, taisot spriedumu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks

par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193.pantu, tiesa

nosprieda

AS ”SEB banka” prasību apmierināt pilnīgi.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu AS „SEB banka”, reģistrācijas Nr.40003151743, aizdevuma pamatsummu 6015,85 EUR (seši tūkstoši piecpadsmit *euro* 85 centi), procentus par aizdevuma lietošanu 114,23 EUR (viens simts četrpadsmit *euro* 23 centi) par laiku no 15.06.2017. līdz 18.12.2017., līgumsodu 49,31 EUR (četrdesmit deviņi *euro* 31 cents) par laiku no 2017. gada 17.jūlija līdz 2017.gada 18.decembrim un likumiskos nokavējuma procentus 358 EUR (trīs simti piecdesmit astoņi *euro*) par laiku no 2017.gada 19.decembra līdz 2018.gada 11.decembrim, kopā 6537,39 EUR (seši tūkstoši pieci simti trīsdesmit septiņi *euro* 39 centi).

Piedzīt no /pers. A/ personas kods /personas kods/, par labu AS „SEB banka”, reģistrācijas Nr.40003151743, tiesas izdevumus 499,34 EUR (četri simti deviņdesmit deviņi *euro* 34 centi).

Noteikt prasītājai AS „SEB banka” tiesības līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6 (sešus) procentus gadā, ievērojot Civillikuma 1763.pantā minētos procentu pieauguma ierobežojumus.

Noteikt, ka piedzītie naudas līdzekļi jāiemaksā AS “SEB banka” norēķinu kontā LV60UNLA0091002904400.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Prasītāja spriedumu var pārsūdzēt Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Kurzemes rajona tiesā.

Atbildētāja 20 dienu laikā no aizmuguriska sprieduma nosūtīšanas dienas ir tiesīga iesniegt tiesai, kura taisījusi aizmugurisku spriedumu, pieteikumu par tiesvedības atjaunošanu un lietas izskatīšanu no jauna.

Tiesnese S.Ozola